

علوم و فنون ۳

۱- کدام گزینه در مورد نثر دوره‌ی انقلاب اسلامی نادرست است؟

- ۱) گرایش شدید نویسندگان و شاعران این دوره به آثار و نوشته‌های سیاسی، اجتماعی و انقلابی باعث رونق فضای نثر و نگارش در کشور شد.
- ۲) سال‌های پس از جنگ، دوران اوج شکوفایی نمایشنامه‌نویسی در ایران بود که تقریباً در سراسر دهه‌ی هفتاد تداوم یافت.
- ۳) برخلاف شعر، در داستان‌نویسی دهه‌ی شصت، جایگاه نسل جوان کم رنگ‌تر است؛ اغلب نویسندگان موفق در این دوره پیش‌کسوتان و نویسندگان با تجربه‌ی قبل از انقلاب هستند.
- ۴) در دهه‌ی هفتاد و پس از آن گرایش به خاطره‌نویسی و زندگی‌نامه‌نویسی رشد چشمگیری یافت.

۲- آثار شعری «قیصر امین پور» در کدام گزینه آمده است؟

- ۱) تنفس صبح - آینه‌های ناگهان - گوشواره‌ی عرش - طوفان در پراتنز
 - ۲) خواب ارغوانی - از آسمان سبز - دست‌ورزبان عشق - بی‌بال پریدن
 - ۳) ظهر روز دهم - در کوچه‌ی آفتاب - آینه‌های ناگهان - تنفس صبح
 - ۴) دری به خانه‌ی خورشید - ظهر روز دهم - برآشفتن گیسوی تاک - در کوچه‌ی آفتاب
- ۳- آثار «سفر ششم، ملاقات در شب آفتابی، کشتی پهلو گرفته و بدوک» به ترتیب از چه کسانی هستند؟

- ۱) علی مؤذنی - علی مؤذنی - سید مهدی شجاعی - سید مهدی شجاعی
 - ۲) محمدرضا سرشار - سید مهدی شجاعی - محمدرضا سرشار - سید مهدی شجاعی
 - ۳) سید مهدی شجاعی - محمدرضا سرشار - سید مهدی شجاعی - محمدرضا سرشار
 - ۴) سید مهدی شجاعی - سید مهدی شجاعی - علی مؤذنی - علی مؤذنی
- ۴- به ترتیب، اولین «رمان اجتماعی، مجموعه داستان کوتاه، نمایشنامه و رمان تاریخی» کدام آثار هستند؟

- ۱) همسایه‌ها - یکی بود یکی نبود - شوهر آهو خانم - تهران مخوف
- ۲) دهکده‌ی پرملال - تلخ و شیرین - بره‌ی گم شده‌ی داعی - شمس‌الدین و قمر
- ۳) شوهر آهو خانم - بره‌ی گم شده‌ی داعی - دهکده‌ی پرملال - همسایه‌ها
- ۴) تهران مخوف - یکی بود یکی نبود - جعفرخان از فرنگ برگشته - شمس و طغرا

۵- آثار منتسب به چند نویسنده در مقابل آن نادرست ذکر شده است؟

«زمین سوخته: احمد محمود - زمستان ۶۲: هوشنگ گلشیری - روزگار سپری شده‌ی مردم سالخورده: محمود دولت‌آبادی - ارزیابی شتاب‌زده:

جلال آل احمد - شهری چون بهشت: محمود دولت‌آبادی - زیارت: جلال آل احمد»

۱) دو (۲) یک (۳) چهار (۴) سه

۶- در کدام بیت دو استعاره و دو کنایه وجود دارد؟

- ۱) برقع از ماه باز کرد و چو دید / ز اشک بر مه فشاند مروارید
- ۲) نبینم روی او گر باز بینم / پر آتش باد چشم نازنینم
- ۳) مرا با جادویی هم حقه‌سازی / که برسازد ز بابل حقه بازی
- ۴) عتابش گرچه می‌زد شیشه بر سنگ / عقیقش نرخ می‌برید در جنگ

۷- آرایه‌های «تشبیه، کنایه، استعاره، مجاز» به ترتیب در ابیات کدام گزینه وجود دارند؟

- الف) هزاران نرگس از چرخ جهانگرد / فروشد تا برآمد یک گل زرد
- ب) به فراغت به کام دل بنشست / دشمنان زیر پای و می در دست
- ج) سحرگه کافتاب عالم افروز / سر شب را جدا کرد از تن روز
- د) گهی فرخ سروش آسمانی / دلش دادی که یابی کامرانی

۱) ج - د - الف - ب (۲) الف - ب - د - ج (۳) ب - الف - ج - د (۴) د - ج - ب - الف

۸- در کدام بیت هر سه آرایه‌ی «جناس، تضاد و تشبیه» وجود دارد؟

- ۱) دل در سرای وصل تو یک گام در نهاد / برداشت گام دیگر و بر آستان فتاد
- ۲) خنجر تو چون پرنده روشن و با زینت است / خون دل حاسدان نقش پرنده تو باد
- ۳) عشق به اول مرا همچو گل از پای سود / دوست به آخر مرا همچو گل از دست داد
- ۴) عیسی لب است یار و دم از من دریغ داشت / بیمار او شدم، قدم از من دریغ داشت

۹- در کدام بیت استعاره‌ی بیشتری به کار رفته است؟

- ۱) بر سر ایام ما عشقش کلاه اکنون نهاد / بر قد امید ما، مهرش قبا اکنون برید
- ۲) بس دل که چرخسای و ستاره فسای بود / چرخش کمین گشاد و ستاره کمان کشید
- ۳) دیده پر آب کرده‌ای، رو که به دست غمزها / هندوی دیده تیغ را بهر تو آب می‌دهد
- ۴) دمی نرگس از خواب نوشین بشوی / چو گلبن بخند و چو بلبل بگوی

۱۰- در کدام بیت از اختیارات وزنی استفاده نشده است؟

- ۱) دیدی که یار جز سر جور و ستم نداشت / بشکست عهد و ز غم ما هیچ غم نداشت
- ۲) مطربا پرده بگردان و بز ن راه عراق / که بدین راه بشد یار و ز ما یاد نکرد
- ۳) نی من تنها کشم تطاول زلفت / کیست که او داغ آن سیاه ندارد
- ۴) رهنز دهر نخفته‌ست مشو ایمن از او / اگر امروز نبرده‌ست که فردا ببرد

۱۱- در کدام بیت اختیار شاعری «ابدال» صورت گرفته است؟

- ۱) من از آن حس روز افزون که یوسف داشت دانستم / که عشق از پرده‌ی عصمت برون آرد زلیخا را
- ۲) به خلق و لطف توان کرد صید اهل نظر / به بند و دام نگیرند مرغ دانا را
- ۳) بارها گفته‌ام و بار دگر می‌گویم / که من دل شده این ره نه به خود می‌پویم
- ۴) آنکه بی جرم برنجید و به تیغ زد و رفت / بازش آید خدا را که صفائی بکنیم

۱۲- کدام بیت بر وزن «مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفاعلن» است؟

- ۱) سرفرازم کن شبی از وصل خود ای نازنین / تا منور گردد از دیدارت ایوانم چو شمع
- ۲) خواهی که سخت و سست جهان بر تو بگذرد / بگذر ز عهد سست و سخن‌های سخت خویش
- ۳) دامن اگر برزند رای فروزان او / اختر تابان چرخ سر به گریبان برد
- ۴) طرف کرم ز کس نیست این دل پر امید من / گرچه سخن همی برد قصه‌ی من به هر طرف

۱۳- در کدام بیت اختیار وزنی «قلب» به کار رفته است؟

- ۱) کیست که پیغام من به شهر شروان برد / یک سخن از من بدان مرد سخن دان برد
- ۲) شمع سحر گهی اگر لاف ز عارض تو زد / خشم زبان دراز شد خنجر آبدار کو
- ۳) گر بدی گفت حسودی و رفیقی رنجید / گو تو خوش باش که ما گوش به احق نکنیم
- ۴) در شان من به دردکشی ظن بد مبر / کالوده گشت جامه ولی پاکدامنم

۱۴- در کدام بیت هم اختیار وزنی و هم اختیار زبانی به کار رفته است؟

- ۱) از دماغ من سرگشته خیال دهند / به جفای فلک و غصه‌ی دوران نرود
- ۲) گر به سر منزل سلمی رسی ای باد صبا / چشم دارم که سلامی برسانی ز منش
- ۳) میادا جز حساب مطرب و می / اگر نقشی کشد کلک دبیرم
- ۴) هر کجا آن شاخ نرگس بشکفتد / گلرخانش دیده نرگسدان کنند

۱۵- وزن بیت زیر کدام است؟

«هر گل نو ز گل‌رخی یاد همی کند ولی / گوش سخن شنو کجا دیده اعتبار کو»

- ۱) مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن ۲) مفعول مفاعیل مفاعیل معولن ۳) مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن ۴) مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن

۱۶- کدام مصراع بر وزن «مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلاتن» سروده شده است؟

- ۱) نیم ز شاهد و ساقی به هیچ باب خجل
- ۲) من این حروف نوشتم چنانکه غیر ندانست
- ۳) قرار برده زمن آن دو نرگس رعنا
- ۴) چو پیراهن شوم آسوده خاطر

۱۷- تعداد هجاهای هر دو مصراع کدام بیت برابر نیست؟

- ۱) من که باشم که ننیوشم به جز از راقو خم / چکنم گر سخن پیر مغان نینوشم
- ۲) ازین سموم که بر طرف بوستان بگذشت / عجب که بوی گلی هست و رنگ نسترنی
- ۳) سوختم در چاه صبر از بهر آن شمع چگل / شاه ترکان فارغست از حال ما کو رُستمی
- ۴) جوانا سر متاب از پند پیران / که رای پیر از بخت جوان به

۱۸- تعداد هجای کشیده در همهی ابیات برابر است؛ به جز

- ۱) یعقوب هم به دیده‌ی معنی بود ضریب / گر مهر یوسفی به یهودا برافکند
- ۲) مقبل نژاد خصمش و گوید که مُقبلم / بر خود چنین لقب به چه یارا برافکند
- ۳) این شعر هر که بشنود از شاعران عصر / زهره ز رشک صاحب انشا برافکند
- ۴) بادت سعادت ابد و با تو بخت را / مهری که جان سعد به آسما برافکند

۱۹- هجای کوتاه کدام مصراع بیشتر است؟

- ۱) فلک بر در او چو چوب در او
- ۲) برارد ز جیب فلک دست موسی
- ۳) اگر بوی خشمش برد مغز دریا
- ۴) پلاس افکن آخور مرکبانش

۲۰- در کدام بیت از اختیارات شاعری استفاده نشده است؟

- ۱) دانم سرآرد غصّه را رنگین برآرد قصّه را / این آه خون افشان که من هر صبح و شامی می‌زنم
- ۲) زان پیشتر که عالم فانی شود خراب / ما را زجام باده‌ی گلگون خراب کن
- ۳) مدار نقطه بینش ز خال توست مرا / که قدر گوهر یک دانه جوهری داند
- ۴) عتاب یار پری چهره عاشقانه بکش / که یک کرشمه تلافی صد جفا بکند

۲۱- اختیارات شاعری به کار رفته در بیت زیر کدام است؟

«دارم از زلف سیاهش گله چندان که می‌رس / که چنان زو شده‌ام بی‌سر و سامان که می‌رس»

- ۱) حذف همزه - قلب - بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه
- ۲) کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند - ابدال - حذف همزه
- ۳) ابدال - بلند بودن هجای پایان مصراع - آوردن فعلاتن به جای فاعلاتن
- ۴) آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن - بلند بودن هجای پایان مصراع - حذف همزه

۲۲- معنی کدام واژه‌ها نادرست ذکر شده است؟

«شعوذه: ورد و دعا - طبله: دُهل - صنوبر: درختی از تیره‌ی مخروطیان و همیشه سبز - غان: درختی از تیره‌ی پیاله‌داران با برگ‌های دراز -

بضاعت: سرمایه - عیار: زیرک و چالاک»

- ۱) طبله - صنوبر
- ۲) عیار - بضاعت
- ۳) عیار - غان
- ۴) شعوذه - طبله

۲۳- بیت «صبحگاهی سر خوناب جگر بگشایید / ژاله‌ی صبح دم از نرگس تر بگشایید» با کدام بیت هم مفهوم است؟

- ۱) تا ببیند که به باغش نه سمن ماند و نه سرو / در آن باغ به آیین و خطر بگشایید
- ۲) دشمنان را که چنین سوخته دارندم دوست / راه بدهید و به روی همه در بگشایید
- ۳) آری! آتش اجل و باغ به بر، فرزند است / رفت فرزند، شما زیور و فر بگشایید
- ۴) بامدادان همه شیون به سر بام برید / ز آتشین آب مژه، موج شرر بگشایید

۲۴- مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) حیف از این عمر گرنامه‌ی که هر لحظه از آن / صرف طاعات توان کرد و به عصیان گذرد
- ۲) عمر چون باد بهاری دامن افشان می‌رود / در میان خار و خس چون گل نخندیدن چرا
- ۳) در هر طرف ز خیل حوادث کمین گهیست / زان رو عنان گسسته دواند سوار عمر
- ۴) به عیش کوش و حیات دو روزه فرصت دان / چو برق می‌گذرد عمر، کاهلی منمای

۲۵- مفهوم بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

«این پنج روزه مهلت ایام آدمی / از خاک دیگران به تکبر چرا رود؟»

- ۱) دامن کشان به باغ گذر کن که سرو را / دامن ز رشک قد تو در پاکشیده‌اند
- ۲) دامن کشان که می‌رود امروز بر زمین / فردا غبار کالبدش در هوا رود
- ۳) چون آب کز استادان بسیار شود سبز / از مهلت ایام شود تیره، روان‌ها
- ۴) ای که پنجاه رفت و در خوابی / مگر این پنج روزه دریایی